

Mirko Lazović: Nova umetnost

Objavljeno 2016-01-26 autor Korzo redakcija

{ 4+

Users who have LIKED this post:

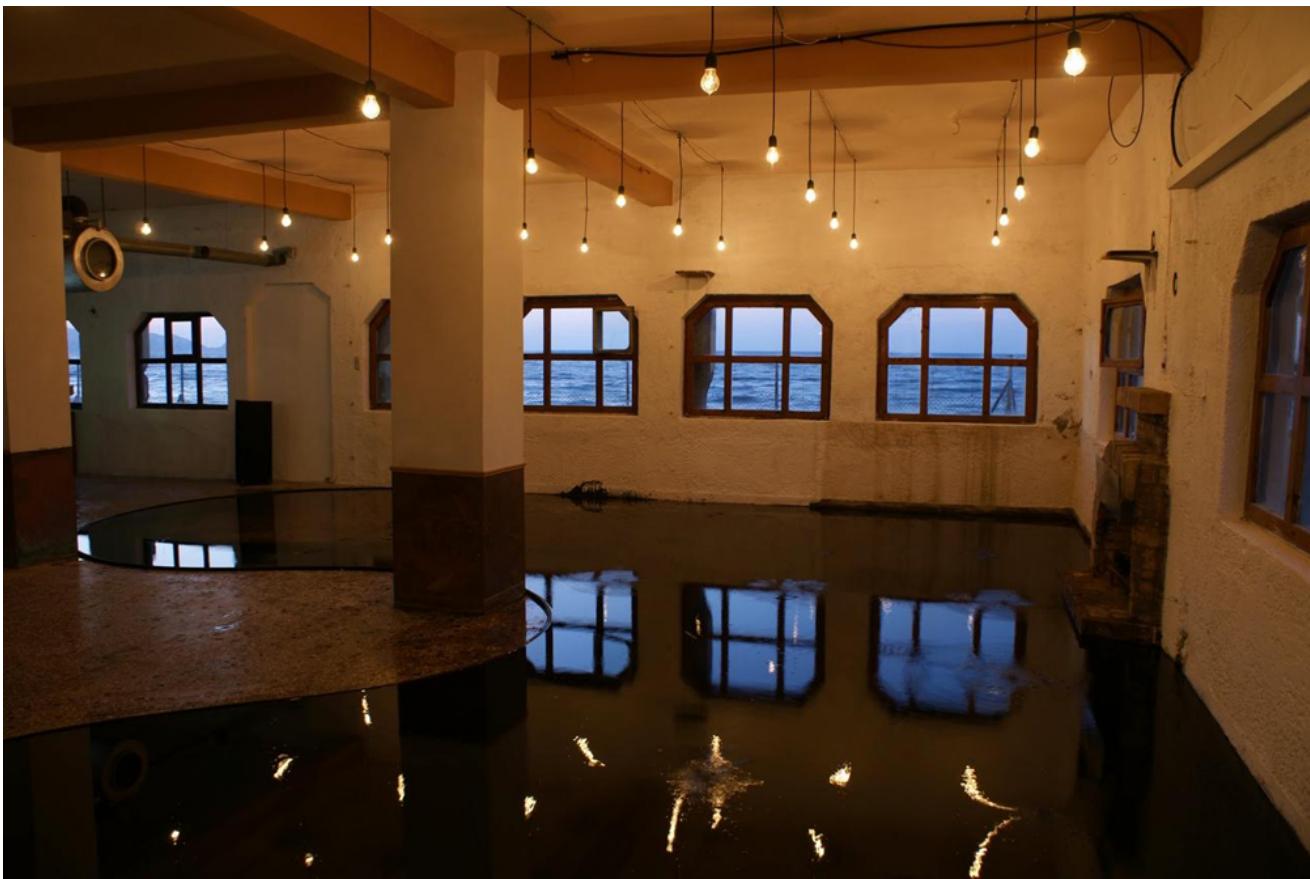

Mirko Lazović (1979) diplomirao je na Likovnoj akademiji u Beogradu (Odsek grafike), zatim je studirao slikarstvo na Kraljevskoj akademiji u Hagu, završio master na Odseku Art science (Nauka o umetnosti) u istom gradu. Njegova preokupacija su interaktivne instalacije zbog toga što želi da komunicira sa posmatračem, da podstakne na razmišljanje. Izlaže samostalno i na kolektivnim izložbama u Evropi. Živi u Hagu (za sada).

Mirko Lazović je umetnik suptilnih pokreta, govora, izgleda, čak toliko da pomišljam da uopšte nije stvaran, da se spustio među nas niz merdevine od zvezdanog praha na tren, samo da nam približi Lepotu i objasni koliko mu je kao umetniku važno da komunicira sa posmatračem svog dela. Kada smo se sreli u *Knjižari Službenog glasnika* u Beogradu jedne januarske subote, bio je obučen u crno od glave do pete. Kao da je on sam *Umetnost koja hoda*. Šta je suština Nove umetnosti?

Pre svega od umetnika se zahtevaju tehnološko znanje i tehnološka informisanost kako bi uvek mogao da ponudi nešto novo. Nova umetnost pokušava da pronađe i nove alatke. To mi je zanimljivo i zato sam studirao u Hagu na Odseku Art science, što je u prevodu Nauka o umetnosti, ne u smislu kako se često tumači nauka i umetnost. Saradivali smo sa fizičarima biologima... kada nešto pravimo, jer smo želeli da osvojimo naučni pristup u izražavanju. Studirao sam sa bivšim kaluđerom, biologom, antropologom, sa ljudima koji su imali predistoriju koja nije morala da ima veze sa umetnošću ali su shvatili da bi želeli da se bave novim izražavanjem.

Clepsichor, Iraklion, 2012

Foto: ASK studio

U jednu interaktivnu instalaciju uključeno je mnogo disciplina kako bi umetnik izrazio Ideju. U procesu rada, sopstveno prethodno delo Mirko Lazović pretvorio je u puki objekat, građu za lavirint.

Meni je zanimljivo da uvodim naučni prostup u umetnost. Zašto video ne bi bio adekvatan za određeno delo? Analitički pristup me je doveo da, recimo, postavljam biljke u instalaciju. Za vreme slikarskih kurseva u Hagu počeo sam svoje slike da posmatram kao objekte. Možda zato što sam se često selio pa sam morao da ih teglim, bio sam svestan njihove zapremine i težine, pa sam počeo da se igram sa njima kao objektima. Pravio sam instalacije u kojima su moje slike služile da sagradim lavirint samo zato što imaju ravne površine. Bio je to uvod u narativ gde vi prolazite kroz lavirint i dolazite do objekta. Onda sam nastavio dalje i dalje da se bavim objektima. Sebe nisam smatrao skulptorom ili nečim drugim, pa sam se bavio ravnim površinama. Pravio sam instalacije, video mi je postao jako zanimljiv i sa tim sam se igrao. Sve vreme sam bio zauzet isprobavanjem, eksperimentom i tog trenutka kada sam dobio zadovoljavajući rezultat rad se pretvarao u nešto drugo, kao što su se te slike pretvorile u lavirint. A onda mi se učinilo da ponavljam grešku kao kad sam studirao grafiku – stalno ista radnja u nedogled, a kada dobijem rezultat prethodno je već

diskreditovano. Pa sam pomislio da bi posmatrača kao važnu figuru mogao da postavim kao deo svog rada što bi mi možda pomoglo da komuniciram sa publikom. Sve je bilo spontano i dešavalo se u rasponu od deset godina.

Kad ste umetnik bez novca da biste mogli da zaposlite asistente, izvođače radova, a želite da se bavite interaktivnim instalacijama, onda ste prinuđeni na stalna učenja, počinjete novu etapu u kojoj izučavate razne discipline, a arduino postaje neizbežan element, najbolji drug takoreći.

Nisam mogao nekoga da zaposlim da mi programira sve to, počeo sam samouko da čeprkam po kompjuterima i malo po malo sam zagrizao u polje *novih medija, nestabilnih medija* mogli bismo taj termin da koristimo. I počela je ta nova etapa gde sam i programer, i tehnolog, tehničar i ulazim u oblasti osvetljavanja, videa, kamere, senzora, arduina – mali kompjuter sa imputom/ autputom koji kontroliše instalaciju i pokrete na njoj, manje više svaka izložba sa interaktivnim instalacijama postoji uz arduino, te male zelene platforme.

Electricle, MSUV, Lazović u sredini

Foto: MSUV

Mirko Lazović izlagao je samostalno, kolektivno, bio gost rezident. Holandija, Austrija, Grčka, Češka, Srbija... Izdvaja: Samostalna izložbe u Beogradu u Galeriji HUB, kustoskinja je bila Milica Pekić, izložba u Muzeju savremene umetnosti Vojvodine Wonderlab, kustoskinja Sanja Kojić Mladenov, Clepsichor Instalacija u Iraklionu (Krit) u okviru rezidencije ResidenSEA, 2012, Clepsichor, Instalacija u Dakota Pozoristu u Hagu , 2013. U Iraklionu sam imao potunu slobodu. Pitao sam – da li smem da potopim prostor, rekli su – Možeš! Bila je to napuštena taverna i tu sam realizovao ideju koja mi je dugo bila u glavi. Kombinovao sam vodu i struju kako bi postali jedan entitet. Bilo mi je bitno zato što sam postigao efekat tenzije uz trik. Mislim da umetnost ima element trika jer prikazujete plohu sa malo boje i naterate posmatrača da veruje da je to recimo glava, ili čup, ili čovek, ili nešto apstraktno, ali generalno to tamo ne postoji već je iluzija. E, uspeo sam da uz pomoć iluzije postignem efekat straha koji je naravno bio nerealan. Sa krova sam okačio pedesetak sijalica, iz njih je kapljala voda koja je polako punila prostoriju i ljudi su počeli da se plaše, nisu dozvolili deci da pipnu vodu, ubice te struju, plašili su se da priđu... Baš to sam želeo, da izazovem tenziju, strah i bilo mi je fascinantno da vidim šta znači kad se izazove emocija. Kao kad napravite crtež pa se nekom svidi ili ne, ili prikažete nešto vulgarno pa se neko naljuti... Ali na to smo već navikli. Ovde sam proizveo novu tenziju.

Uloga umetnika je da izazove reakciju!?

Voleo bih da je tako. Kao umetnici imamo priliku da eksperimentišemo, da dovodimo publiku u insceniranu situaciju i to bi trebalo koristiti. Ono što ne možeš da uradiš na ulici trebalo bi da možeš u galeriji, ono što ljudi ne mogu da zamisle na ulici trebalo bi da vide u galeriji. Po meni je to uloga umetnosti, da nam pokazuje stvari koje ne možemo zamisliti, znači da nas uči.

Izgleda da je prošlo vreme umetnika koji osamljeni, u isparenjima boja stvaraju velika dela. Umetnik koji se bavi interaktivnim instalacijama nije biće zatvoreno u atelje.

Umetnik bez publike ne može da postoji! Kod muzičara postoje i proba i nastup. Kad svira u svom studiju to je u osnovi drugačija situacija nego kad svira pred publikom. Može da svira fantastično u studiju ali ako ga niko ne čuje onda njegova kulturološka vrednost kao da ne postoji. Kad sam kod kuće mogu da menjam svet, ali kada izadem iz kuće svet će biti isti kao kad sam ga ostavio prethodnog dana. Mogao bih da idem kao gerila action, da noću nešto radim i to bi onda možda imalo političku konotaciju što mi nije prioritet. Volim da stvari budu organizovane. Kad već izlažem želim da to bude u okviru nečega. Mislim da je bitno

izlagati u okviru institucija jer one treba da budu platforma za novo mišljenje umetnika. Ako institucije nisu dobre, to je drugi problem, treba da se poprave. Ali treba da postoje!

U svojim interaktivnim instalacijama potapao je napuštenu tavernu na Kritu, napuštenu crkvicu u Češkoj... Koliko je teško osvajati prostore kada je radikalni zahvat instalacije? Lazović pre svega želi da bude prisutan u okrilju institucija tj muzeja, galerija koje bi trebalo da predstavljaju umetničku platformu.

Kad kao umetnik predložim da recimo potopim neku galeriju, to se može ispostaviti kao problem. Zato vrebam priliku. Nisam u žurbi. Kao što je bilo u Grčkoj, slično sam radio u jednoj napuštenoj crkvi u Češkoj. Uz strpljenje, može se pronaći odgovarajući prostor. Zadovoljan sam i ako samo po nekad mogu da postavim takve instalacije. Uvek im dodam nešto novo ili je promenim, prilagodim prostoru. Bilo bi mi dosadno da je uvek isto. Nemam holistički odnos prema radu. Radi se o procesu i svaki put može biti drugačije. Komunikacija sa umetničkim radom je vrlo bitna. Voleo bih da shvatim šta se se dešava u odnosu između tela, šta je dijalog, šta se dešava između dvoje ljudi koji komuniciraju, između gledaoca i rada koji posmatra, umetnika i rada, šta se dešava kad napravimo zajednicu, šta je to što nas povezuje? Možda je i to razlog zašto se bavim interaktivnim instalacijama jer mogu direktno da posmatram kako publika reaguje na rad.

Liquid Light, HUB, Beograd

Foto: Senja Vild

U magistarskom radu *Koncert anđela* (2008) Mirko Lazović želeo je u slici da iskaže i vreme i zvuk. Ostvarenje toga je moguće uz nove medije!

Pokušao sam da zamislim kako bi bilo kad bi delo moglo da posmatra nas. Mi dođemo u galeriju na dešavanje, da vidimo Maljeviča u Muzej istorije Jugoslavije na primer, a kako bi bilo da Maljevič nas gleda kako dolazimo da mu se klanjamo. U magistarskom sam napravio mala, čupava, dlakava bića koja imaju karakter, plutaju u tri virtualne rupe u podu, a kada neko dođe da ih posmatra oni reaguju, počinju da se meškolje, prave zvuk, uznemire se. Ideja mi je bila da vidim šta će se desiti u tom imaginarnom svetu ako ih aktiviram, kakvu harmoničnu kompoziciju će napraviti. Skelet za instalaciju bio mi je deo oltara Matijasa Grinevalda gde anđeli sviraju Bogorodici na baroknim instrumentima kada je zatrudnела. Ja sam analizirao hvat i pokušao da reprodukujem zvuk koji anđeli proizvode, a student rane muzike mi je to izveo na adekvatnim instrumentima. Čitao sam da je Grinevald napravio *heavenly accord* i ako uspete da ga odsvirate istovremeno, čujete božansku harmoniju. Među slikarima uvek postoji neko ko pokušava u slici da prikaže zvuk, momenat, da uvede vreme u sliku i tako je kod futurista, Dišana, Kandinskog... A sve to je moguće ako primenimo *nove medije* (smeje se).

Za ovog umetnika toliko bitna interakcija ne odnosi se samo na njegove instalacije i publiku, već je ostvaruju i kroz radionice u radu sa decom!

Povremeno vodim radionice sa malom decom, učim ih da prave robote i čini mi se da ta komunikacija i razmena postaju jedno. Instalacija nije jedini vid komunikacije, svakako je možda najlepši i najvažniji, ali mi se čini da mi je i rad sa decom postao podjednako bitan. I tu se ostvaruje ta interaktivnost koja me uzbudjuje kao i u mojim instalacijama. Jedino u toj situaciji ne znam koja strana bi imala ulogu umetničkog dela – ja ili klinci (smeje se).

Na kraju beogradskog januarskog razgovora prestupne 2016, Mirko Lazović ponavlja imena ličnosti, muzeja, galerija sa kojima bi uvek želeo da sarađuje. Ima san...

Fantastična beogradska Galerija 12 HUB . **Dorijan Kolundžija** je umetnički direktor, predaje na Fakultetu za medije i komunikacije koji ima odsek za nove medije koji je pokrenuo **Jovan Čekić**. Ove dve institucije i Muzej savremene umetnosti Vojvodine i **Sanja Kojić Mladenov** koja razume stvari i pojave, oni su najvažnije tačke koje me pokreću, uvek bih izlagao, sarađivao sa njima, jer mi se čini da imaju zdrav potencijal i način na koji se bave umetnošću ili je podržavaju.

Bojana Karavidić

PROČITAJTE I: izložba-performing-the-museum, 56-venecijansko-bijenale-all-the-worlds-futures, 11-bijenale-akvarela-zrenjanin, ivan-grubanov-i-ujedinjene-mrtve-nacije, kultura-pobuna-sok-zadruga

{ 4+

Users who have LIKED this post:

Objavljeno u kategoriji **INTERVJU**

Tibor Jona: Balkon bez olimpijskih matematičara

Undergrad / Baština beogradskog podzemlja

Ostavite odgovor

Vaša adresa e-pošte neće biti objavljena. Neophodna polja su označena *

KOMEHTAP

IME *

E-POŠTA *

WEB MESTO

PREDAJ KOMENTAR

Notify me of follow-up comments by email.

Notify me of new posts by email.

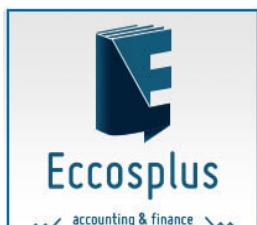
Галерија Матице српске
Gallery of the Matica srpska

ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД
ЗА ЗАШТИТУ
СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ

EXP EDITIO
Centar za održivi prostorni razvoj

knjige koje vredi čitati

COPYRIGHT: KORZOPORTAL.COM 2017.
SVA PRAVA ZADRŽANA